

הפורתח בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום שני י"ח כסלו תשפ"ג | דף היומי בבלי: נדרים מח | דף הכולל: נדרים טז.
דף היומי בהלכה: מסימן ע"ה סעיף ו' עד סימן ע"ו סעיף ד'.
מוסר: שמירת הלשון - פרק ה' בא וראה' עד פרק ה' ואיתא במדרש'.
קנין חכמה הלימוד השבועי: ש. חשבון הנפש פרק ג פרק ג' "והחמישי שיחשוב עם נפשו"

להצטרפות לקבלת הפותח בכל יום במייל: dirshu@dirshu.co.il

מרתק: זה מה שאירע ליהודי שנעמד להתפלל שחרית בשדה תעופה סואן בריו דה ז'ניירו | 2546

הסיפור היומי

פתאום הרגשתי שמישהו נעמד לידי, ממש נצמד אלי, ובמקביל
ההמולה מסביב הולכת ונחלשת, עד ששקט מוחלט השתרר
באולם. עכשיו כבר התחלתי ממש לפחד. מה רוצה ממני הברנש
הזה? ולמה כולם בשקט? מה הם מתכננים? ומתי זה יקרה?

מרתק: זה מה שאירע ליהודי שהתעטר בטלית ותפילין בשדה תעופה סואן בריו דה ז'ניירו

גרוע מאוד לגרוע עוד יותר...
בלב כבר החלטתי להתפלל על מקומי בתוך אולם ההמתנה
הרועש. ברם, היה עלי להילחם עם הבושה הרעה שבי, ורק
כשהגעתי ל'ברוך שאמר' הצלחתי לאזור אומץ ולהתעטף בטלית
ותפילין. כשפניי קבורות בתוך הסידור, עלו תפילותי השמימה
מתוך מבואות שדה התעופה בריו דה ז'ניירו.
באותה תפילה לא הצצתי החוצה אפילו פעם אחת... תיארתי
לעצמי פחות או יותר מה מצפה לי; הסביבה לא תחמיץ את
ההזדמנות, וודאי תעשה מטעמים מהמחזה המוזר שנקלע
לעיניהם. אך ברירה אחרת ממילא לא הייתה לי.
ואכן, מרגע לרגע חשתי בהמולה הנוצרת סביבי. לא הייתי
צריך לראות כדי להבין שנעשיתי מרכז ההתעניינות, ועיני כולם
נשואות אלי... אך לכך עוד הסכנתי, עיקר החשש היה מהצורה
אותה עלולה ההתעניינות לקבל בעוד רגע; ייחלתי בכל לבי
שלא יתחשק לאיזה שייגץ להרחיב את ההנאה שלו מ'ההצגה',
ולנסות להציק לי באופן ממש. התאמצתי בכל כוחי לסלק את

בעבר הייתי שוהה הרבה בדרכים במסגרת נסיעותיי מסביב
לעולם. באחת מנסיעותיי קרה לי מקרה מיוחד אותו אני רוצה
למסור בפני הקוראים, היות שיש בו חיזוק גדול על ענין 'ויגבה
לבו בדרכי ה' והחוזק אותו צריך יהודי לאמץ בעבודת ה'.
היה עלי להגיע אז למדינה מסוימת בדרום אמריקה, עם עצירת
ביניים במדינת ברזיל. העצירה נקבעה בתחילה לשעות הבוקר
המוקדמות מאוד, כך שהייתי אמור להספיק להגיע לקהילה
היהודית בסאו פאולו להתפלל שחרית ולחזור. בפועל יצאה
הטיסה באיחור, ועד שהגעתי לשדה התעופה בריו דה ז'ניירו כבר
לא היה בכדי שיעשו לצאת ולחזור ולהספיק את טיסת ההמשך.
היה עלי אפוא לדאוג למקום בו אוכל להתפלל בשחרית בתוך
שדה התעופה.
מדובר בשדה תעופה גדול מאוד, הומה וגדוש באלפי נוסעים
מכל המוצאות ומכל העמים, ועד מהרה נוכחתי לדעת שאין מקום
בשדה התעופה זה היכול להתאים לתפילת שחרית. הגויים גדשו
את בית הנתיבות על כל מבואותיו ופינותיו, ויכולתי רק לבחור בין

כבוד וניסה לקשור עמי שיחה. הדבר לא ממש עלה יפה, שכן אינני שולט בשפת מדינה זו, אך בכל אופן הצלחתי לקלוט שהוא מאוד התפעל מהעובדה שנעמדתי לקיים את מצוות דתי בפני קהל ועדה בעוז ובגאון, והוא ראה כבוד לעצמו לעמוד לידי בעת תפילתי. בכך הוא רצה להביע את הערכתו אלי, ואולי גם להגן עלי.

ממש נתקיים בי את הפסוק 'וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך ויראו ממך'... מקרה זה לימד אותי, שהגישה שלי לכל הפרשה הייתה מוטעית מעיקרה. חשתי בושה להתפלל, בו בזמן שהייתי מקור להערצה ולהערכה.

חשוב שכל אחד יחדד את הדבר לעצמו. קורה לפעמים שנמצאים במקום של גויים כשאין אף יהודי אחד לרפואה - לא צריך להתגבר אז על הבושה, אלא להתבונן שאין כאן כלל בושה אלא כבוד! גם הגויים מבינים שאנו אחרים מהם, יש לנו את התורה ומצופה מאתנו להתנהג אחרת. וכשהם נתקלים בכך הם מתלאים יראת הכבוד, ושם שמים מתקדש בעולם.

(מכתבו של בעל המעשה בגיליון 'אוצר שמירת העיניים')

כל הדאגות והטרדות והמשכתי להתפלל, עד שהגעתי לתפילת הלחש.

כשאך התחלתי את תפילת שמונה עשרה, הרגשתי פתאום שמאן דהו נעמד בסמיכות אלי. ממש נצמד אלי, כאשר במקביל ההמולה מסביב משתתקת והולכת עד ששקט מוחלט שרר באולם... כאן כבר התחלתי ממש לפחד. לא הבנתי מה קורה, מה רוצה ממני הברנש הזה. מדוע הוא נצמד אלי, ולמה כולם משתתקים. מה הם מתכננים. ומתי זה יקרה... המשכתי להתפלל ולהשתדל לא לחונן אותם במבטי. ניסיתי בכל הכוח להתרכז בתפילה, אך אודה; הדבר לא הגיע לי בקלות.

סוף סוף פסעתי אחורה את שלוש הפסיעות, ופתחתי את העיניים... והנה אני מגלה לידי גוי גבה קומה, לבוש בלבוש בסגנון מוזר, ועל פניו חיוך מלא הכנעה ויראת הכבוד. הוא היה עטור בעיטורי כבוד שונים ומדליות מזהב השתלשלו ממנו. איכשהו הבנתי שהוא מנהיג דת כלשהוא.

הלה עמד לידי בהרכבת הראש, כשכולו אומר הערכה ומתן

על דא ועל הא

**האשה לא הבינה מה אני רוצה ממנה, איזה עוול היא עשתה?
אז הסברתי לה: תארי לעצמך שאת הבת של רוטשילד, ונקלעת
לחובות, ובמקום לפנות אלי את הולכת ועובדת בעבודה קשה
שלא מתאימה לבת של רוטשילד. איך הוא יגיב כשישמע על כך?**

תלכו עם אבא לכל מקום, ותראו נפלאות! | סיפור מפעים עם מסר נפלא

היא לא הבינה מה אני רוצה, ולמה יגיעה כה נוראה של אשה צדקנית, נחשבת לעוול. הסברתי לה: תארי לעצמך שאת הבת של הברון רוטשילד, ונקלעת לחוב של חמישה עשר אלף דולר. והנה את הולכת ועובדת בעבודה קשה, שלא מתאימה לבת של רוטשילד. איך הוא יגיב כשהוא ישמע שהבת שלו כל כך סבלה ולא באה לבקש עזרה? וכי הוא היה מרשה לך לעשות דבר כזה? הוא היה מוציא מהכיס שלו ונותן לך הכל ובלבד שלא תתבוזי. מה זה בשבילו חמישה עשר אלף? זה כמו חצי שקל אצל אדם מהשורה. הקב"ה הוא אבא שלך, והוא העשיר הגדול יותר מכל העשירים. חסרים לך עכשיו שמונת אלפים דולר? בשבילו זה כלום! תבקשי ממנו והוא יתן לך.

"אז מה הרב אומר שאעשה?"

תיכנסי לחדר, תיגשי לאבא שלך שבשמים ותגידי מעומק הלב: 'אבא, אני חוזרת אליך. סליחה שלא באתי עד עכשיו. הנה הגעתי'. דבר ראשון, תני תודה לקב"ה על שזכית ברחמי הגדולים להינשא לבעל תלמיד חכם. תגידי שאת רוצה מאוד שהוא ימשיך ויתמיד בלימודו, ואת בטוחה שהוא יכול לעזור לך ולשלוח לך שמונה אלף דולר. תגידי: 'ה', אתה כול יכול, ויש לך הכל. תכסה לי את החוב!' ככה תדברי, בפשטות גמורה, ותסירי מעליך את העול

הגאון ר' ישראל בראג שליט"א, ראש ישיבת תפארת אביגדור, נכדו של הרב אביגדור מילר זצ"ל, מספר סיפור נפלא:

באחד הימים מתקשרת אלי אשה מקרית ספר, תושבת חו"ל לשעבר. היא שופכת בפני את מר לבה: היא זכתה בזכות הגדולה להיות אשת חבר. בעלה יושב על התורה ועל העבודה, מסור כולו לעבודת הבורא, והיא לקחה על עצמה את עול הפרנסה. הם חיים בחיסכון ומסתדרים יפה באופן כללי, אך הנה, הם נקלעו לחוב של חמישה עשר אלף דולר. היא לא רצתה שבעלה יעזוב את הלימוד, ולכן לקחה על עצמה עבודה נוספת במטרה להחזיר את החוב.

"אני לא יכולה להמשיך כך", היא בכתה, "אני מרגישה שהעבודה הזאת מבזה אותי. אני כבר לא מסוגלת להמשיך בה, אבל אני מוכרחה לשלם את החוב שמעיק על חיינו. שבעת אלפים דולרים כבר שילמנו, ועכשיו נותר לנו לשלם שמונת אלפים דולר. חשבתי שאולי נמכור את הדירה ונקנה אחרת בעיר מרוחקת, ומהפרש נשלם את החוב. מה הרב אומר על זה?"

אמרתי לה: את יודעת מה עשית? עשית עוול להקב"ה. את חושבת שאת עושה מסירות נפש גדולה, והולכת ומתבזה בעבודה שלא מתאימה לך, אבל לא זה מה שנדרש ממך.

הזה לגמרי!!! לסיום אמרתי לה: ואני מבקש ממך, שכשתבוא הישועה, תתקשרי לספר לי.

עברו שבועיים, והטלפון הצפוי הגיע. ומעשה הישועה מפעים, עם מסר בפני עצמו:

"לפני הרבה זמן היה לי קשר עם עסקן כלשהו, שמשיג כל מיני מענקים לילדים בעלי אזרחות אמריקאית. עכשיו הוא התקשר אלי, ואמר לי שהשיג עבורי סכום של שלושת אלפים דולר, שזהו סכום גדול בהרבה ממה שציפינו לו. אלא שהוא עשה רמייה כלשהי, כדי שאקבל את הכסף. אמרתי לו שלא התכוונתי שירמה, ושאלתי רב אם מותר לי לקחת את הכסף. הרב אמר: 'לא, אל תקחי את הכסף. גזל עכו"ם אסור, וכאן יש חשש גזל עכו"ם,

ולכן עלייך להחזיר את הכסף'.

"אמרתי לאותו עסקן שיחזיר את הכסף, ימלא טופס מתאים ויתחיל את התהליך מההתחלה. כעבור זמן קצר הוא קיבל הודעה, שלאחר שהחזרתי את הכסף הם בדקו שוב, וגילו חוב ישן שחייבים לי. כך שמגיעים לי... שמונת אלפים דולר!"

מסיים ראש הישיבה: התרגשתי מאוד, ואמרתי לה: ברוך ה'! רק מבקשים מאבא הוא נותן. קחי לך את זה ככלל בחיים: בכל פעם שמשוה מציק, בכל הזדמנות שיש לך צורך או חוב, תדברי אתו ותבקשי ממנו שישלח לך. תשימי את זה עליו, שהוא יטפל בזה. תלכי עם אבא לכל מקום, ותראי נפלאות!"

(השגחה פרטית)

יהלומים מגדולי ישראל

עברו שנים, ושני הידידים הותיקים נפגשו בבני ברק. רבי שלום שבדרון נזכר באותם ימים רחוקים, ולפתע אמר בהתלהבות לרבי עזרא ברזל: "נראה לי שאתה היית אחד הגורמים המרכזיים בהקמת 'הפעילים'. רבי עזרא השתומם, הוא לא הבין על מה רעהו מדבר...

שיחה ארוכה ניהלו שני הצדיקים עם מרן החזון איש שהציע להם שיטות פעולה רבות וסייע רבות להבהרת המצב ופתרונותיו, כשבין הדברים הוא אמר שכדאי לדבר בעניין עם המשגיח דפוניבז' הגה"צ רבי אליהו דסלר, שעלה ארצה מלונדון לא מזמן. הצדיקים יצאו מהבית ולפתע מצביע הרב שבדרון על יהודי שהולך בהמשך הרחוב: "רואה אתה? זהו רבי אליהו דסלר".

רבי עזרא ברזל לא היסס. למרות שמעולם לא הכירו, הוא ניגש אל הרב דסלר ומלב רותח ונפש סוערת תיאר לו את השמד הנורא שמבצעים הציונים במחנות העולים. "מה אתה משיג 'שם'?" שאל רבי עזרא בכאב עצור, בהצביעו לעבר גבעת ישיבת פוניבז', "לכל היותר אתה משפיע על התעלותם של בחורים שהם כבר בני-תורה. אך האם ידעת שבמרחק מספר קילומטרים מכאן מאכילים ילדים טריפות, גוזזים את פאותיהם ומכריחים אותם לחלל שבת?!"

הרב דסלר הזדעזע ונענה לרבי עזרא: "הלילה כבר לא אישן". מבטו של צדיק אמיתי היודע את ערך התורה והמצוות בחיי האדם ואת אפסותו וחדלונו בלעדיהם, השקיף על הדברים בצורה אמיתית והבין שהמעשים הללו אינם פחותים בחומרתם ממעשי הרשעים הנאצים שר"י בכבשני ההשמדה באירופה. גדול המחטיאו יותר מן ההורגו.

עברו שנים, שני הצדיקים הידידים הותיקים נפגשו בבני ברק. רבי שלום שבדרון נזכר באותם ימים רחוקים, ולפתע נענה בהתלהבות לרבי עזרא ברזל: "נראה לי שאתה היית אחד הגורמים

היה זה בימי השבעה לפטירתו של הגה"צ רבי עזרא ברזל זצ"ל. באזני הבנים עוד מהדהדים דברי התשבחות שנשא מרן הגר"ש וואזנר זצ"ל על אביהם בעת הלווייתו: אדם ירא שמים, צדיק אמיתי, שעמל בתורה ביגיעה עצומה. כבנים, הם יכולים להעיד על אמיתות הדברים, אך כפי שהמשיך הרב וואזנר בהספד, הנפטר הסתיר רבות את מעשיו הטובים. הרבה מהיהודים שבאו לנחמם סיפרו להם מעשים נסתרים על אביהם.

אחד המנחמים פתח בשאלה: "ידעתם שאביכם היה ממייסדי 'יד לאחים'?" הבנים שמעו משהו על כך אך לא דברים ברורים, והמבקר החל בסיפורו כפי ששמעו מהגר"ש שבדרון:

בשנות הקמת המדינה התחוללה בארץ טרגדיה מתמשכת ונוראה: רבבות אלפי ישראל עורטלו מתכשיטיהם עליהם שמרו במסירות אלפי שנים, וסואבו בצואת החילונית הישראלית החדשה. השואה השקטה התחוללה ללא מפרע כמעט, רק מתי מספר עזי-נפש וקנאי-אמת מסרו את נפשם כדי להציל מעט מן המעט מהמוני העולים שעמדו בסכנה רוחנית קיומית.

באחד הימים עמד המגיד המפורסם הגה"צ רבי שלום שבדרון ברחובות ירושלים, וראה חבורת ילדים מ"עליית הנוער" שבאו לביקור מורשת בעיר הקודש. הרב שבדרון, למרות ששמע על הקלקול הנורא אותו מספיגים בנערים העולים, הזדעזע לראות זאת מול עיניו, לחזות בדיבורם המזלזל במקומות מקודשים ובהתנהגותם שהראתה על בורות מדהימה.

סוער ורועש הלך ר' שלום לידידו הותיק ר' עזרא ברזל ושינתף אותו בחוויה הנוראה שעבר, ויחד הם החליטו לנסוע אל ה"חזון איש" זצ"ל, להתייעץ עם האורים והתומים של הדור.

המרכזיים בהקמת 'הפעילים' [=יד לאחים]!".

רבי עזרא השתומם, הוא לא ידע על כך... ורבי שלום המשיך: "מגלגלין זכות על ידי זכאי! אתה ניגשת לרבי אליהו דסלר ושפכת את להט ליבך אל ליבו, מה שגרם לו להיכנס בעוז לתמונה ולהניע את גלגלי 'הפעילים' בצורה שזעזעה במקצת את אמות הסיפים. אתה ר' עזרא, אתה!..."

עוד לא גמר רבי שלום את דברו, ורבי עזרא נשא את רגליו

בריקוד מאושר. באמצע רחוב שגרתי בבני ברק עומד רבי שלום רוגש ומולו ידיו שצוהל בידי וברגליו על הזכות הגדולה שהתגלגלה לפתחו...
ללמדך על גודל ערך זיכוי הרבים, ועוד יותר - על שמחת- המצוות של יהודים אמיתיים (מקור: ספר הזכרון לרבי אליהו דסלר, מוסף שב"ק כי תשא תשנ"ט, ועוד)
(גיליון נחלי נצח)

הסיפור היומי

לאחר כמה מפגשים, כשהציע לי ר' אבנר להיכנס עמו לפרויקט משותף, ניצלתי את ההזדמנות והצבתי בפניו אולטימטום: אני מוכן, בתנאי שאתה חושף בפניי את הסוד! ואז הוא התחיל לספר...

לפעמים חלום החיים מתנפץ רק כדי לגלות את החיים האמיתיים

"וכאן התחילו להם ימים שחורים, אפלים ומרים. טעויות שנעשו בדרך הובילו לניידת משטרה שהוציאה אותי מהבית, מלווה בשני שוטרים ואזיקים על ידי, כאחרון הפושעים. לא אלאה בפרטים הכואבים, רק אספר כי במשך כמה שנים כתש הקב"ה את כל הגאווה שהייתה בי והשפיל אותי עד עפר. כל חלומות חיי התנפצו לרסיסים, הכל היה סבוך ומבייש. בעיות ותסבוכות מכף רגל ועד ראש ליוו את הגט, מריבות שלא נגמרות על חלוקת הילדים, הרכוש וכדומה. אנשי אינטרסים שונים אף הפיצו את קלוני ברבים. הייתי מבויש ושפוף מול חלום חיי שהתנפץ.
"בתוך כל הקלחת הזו הגיעה לי ההארה. בתהליך ארוך ואיטי הבנתי והפנמתי כי הקב"ה מצער אותי, לטובתי. לפתע הבנתי כי חייתי בשקר ובטעות, והקב"ה ברחמיו שלח לי ג'ק - מעלון הרמה, כדי לזכך אותי, להעלות, להרים, להביא אותי לפסגות רוחניות ולקרב אותי אליו יתברך.
"פניתי לבורא עולם בבכי משתפך: 'מעתי בקשתי ומאוויי רק לעשות רצונך'. קיבלתי על עצמי לעשות רק את רצון קוני. כך מאז ועד עתה, במשך שנים רבות, גם בימים הכי כואבים, חזרתי, שיננתי והטמעת עמוק בליבי מה הוא רוצה ממני במצב הנוכחי. התפללתי רבות: 'בורא עולם, אנא, הראה נא לי את דרכיך'. השקעתי רבות.
"עמלתי עם עצמי להתרומם מתוך המשבר ולהתקרב אליו: 'מה אתה רוצה ממני כעת' - היה המוטו שלי. עברתי ימים לא קלים, אך בכל צעד ושעל, בכל דיון ומשפט, בכל גל וגל שאלתי: 'בורא עולם, מה רצונך כעת ממני?'
"וראו זה פלא: אט אט מהלכים הסתדרו נגד כל הסיכויים. גם בבית המשפט זוכיתי בצורה מפליאה. התחתנתי והקמתי בית מחדש, ומדי בוקר, עד היום הזה, אני נושא את ידי לבורא עולם, שואל ומבקש: 'מה רצונך ממני היום?'"

השתתפתי ביום עיון לאנשים העוסקים בתורת החינוך. ברב שיח שהתקיים שם בסוף ימי העיון ביקש יהודי יקר בשם ר' אבנר (שם בדוי) את רשות הדיבור. מהרגע הראשון התפעלתי מדבריו, משנה מסודרת וברורה, עתירת חכמת חיים, שזורה בענווה ונכונות להגיע לנקודה האמיתית תוך חיפוש ושאיפה כנה לעשות את רצון השי"ת. היה בו משהו עוצמתי וכובש.
פגישה אקראית זו גררה עוד פגישות בעקבותיה, כשבכל פעם התפעלתי מחדש מחכמת חייו ועוצמת הבנתו ודרך חשיבתו. שאלתי אותו כמה פעמים מהיכן לקח זאת, והוא ענה לי בענווה כי למד וקרא רבות בנושאים המדוברים. אך לאחר כמה מפגשים, כשהציע לי להיכנס לפרויקט משותף, הצבתי בפניו אולטימטום: אני מוכן, בתנאי שאתה חושף בפני מהיכן עשית את החיל הזה, מהיכן לקחת את העוצמה והחוזק הללו.
ואז הוא חשף: "הקב"ה זימן לי במיוחד 'מעלון הגבהה' - 'ג'ק' בשפת העם. התחלתי את דרכי, המשיך וסיפר, כבחור מצטיין אשר שמו הלך לפניו. בתקופת השידוכים 'חטפו' אותי, בלשון המדוברת. בעיני רוחי חלמתי על ה'שטעלע' העתידה המתקרבת בצעדי ענק, משרה תורנית מכובדת ומפוצצת, כזו שכולם יראו ויכירו בגדלותי. כך, ברגע שהציעו לי כמה שנים לאחר הנישואין איזו משרה תורנית בעיר מרוחקת, קפצתי עליה כמוצא שלל רב. ראיתי בה מקפצה להצלחתי המזהירה.
"כל אותו זמן התעלמתי מהחריקות ונורות האזהרה על שלום ביתי. הן כשהיא תהיה אשת ראש הישיבה בעתיד הקרוב, ותהיה מושא קנאה לחברותיה, הכל יתגמד מול ההצלחה והתהילה העתידיים! המשכתי אפוא לדהור לחיי התהילה והכבוד, יומם ולילה הייתי עסוק בבניית הקריירה, עד שיום אחד כשהגעתי הביתה חיכה לי שם מכתב כואב ובו הודעה על פירוק החבילה... ניסיתי לעצור את הרכבת, אך התברר כי מאוחר מדי."

"כך התקיימה תפילתי", מספר ר' אבנר. "הקב"ה שמע את תפילתי, נתן לי הרבה רווח בין הגלים ובידו הרחומה כיון את דרכי לעולם החינוך, אולי לא לתפקיד נוצץ, אך לתפקיד מועיל. תפקיד בו עליתי לגדולה אמיתית, תפקיד הממלא אותי סיפוק כי אני זוכה לעזור לבניו להושיט אף הם ידיו אליו יתברך ולבקש: 'הראיני נא את דרכיך, בורא עולם, מה אתה רוצה ממני היום'..." (התחזקות וביטחון במשנת הזרע שמשון)

"יענך השם ביום צרה, ישגבך שם אלוקי יעקב". מסביר רבינו הזרע שמשון זיע"א, כי יעקב אבינו סבל בחייו רבות מצער גידול בנים והרבה בתפילות. תפילת יעקב, הוא מסביר, הייתה כשיטת התוספות בקידושין, שגם אם נגזר שיבואו צרות על בניו כדי להטיב להם, בכל זאת ביקש יעקב שיתנו להם רווח בן עדר לעדר: תן להם יום טוב ויום ביש. או אז, ממשיך רבנו, ישגבך ויעלך לגדולה.

הסיפור היומי

עשרות אנשים עמדו לפני הדלת הסגורה, מנפנפים לשומר בדף המידע בו מופיעה בפירוש השעה 5:30 כשעת הסגירה. אבל השומר בשלו: "כאן יש שלט סגור חמש, כולם הולך בבית..."

רק אדם אחד הצליח להשתחל פנימה... כי כשיש קשרים לא צריך פרוטקציה

לו. "ליתר בטחון, אם הדלת תהיה כבר סגורה, תראה לשומר את שעות הפתיחה, ובזכות לימוד התורה הוא בוודאי יוותר לך ויפתח בפניך את הדלת, כי הרי קבלת הקהל נמשכת שם עד השעה שבע בערב לקהל שנכנס לפני שעת הסגירה. (בדיקה נוספת שמא ניתן לשלוח את המסמכים דרך תיבת ה'אל-תור' במשרד הפנים, העלתה חרס, עקב מספר חתימות שהיו דחופות מאד לאותו יום). מלימוד תורה אפשר רק להרוויח", סיכמו הרב המנהל והרב מ' ביחד ופטרו את הענין לשלום.

סיום יום הלימודים, השעה ארבע וארבעים, והרב מ. יוצא מהחיידר, עולה מיד על רכבו ויוצא לדרך. מחשבותיו מתרוצצות במוחו, מה וכיצד יפול דבר. 'מה שבטוח, שגם אם לא אצליח להגיע, כך זה רצון השי"ת ולטובתי, שהרי לא יתכן שאפסיד בגלל לימוד תורה עם הילדים'...

השעה ארבע חמישים וחמש, הרב מ' מוצא עצמו ממש בכניסה לבנין. 'הכביש היום היה פתוח מתמיד ממש לכבודי, אך כעת, המשימה הקשה של מציאת חניה'... טרם יקראו ואני אענה, הוא שומע קול פנימי האומר לו: 'אתה שימחת את שלי, אף אני אשמח את שלך', ובאותו רגע ממש את מי הוא רואה? - הר"מ של המכינה יוצא בדיוק עכשיו מהבנין וניגש אל רכבו שחונה ממש כאן. החניות מתחלפות במהירות תוך כדי שהרב מ' אף מקבל הסבר מהיר כיצד להגיע ליעדו בתוך הבנין המפותל מבלי לאבד זמן יקר.

הרב מ' ממחר בנפתולי המדרגות, הכניסות והמעליות, תוך שהוא מביט בדרך ובשעון חליפות. השעה חמש כבר נראית על מסך השעון, מה שאומר שלפי המענה הקולי הדלת כבר סגורה, על אף קפיצת הדרך והחניה הזריזה. רק נס של המסמך הישן יכול לפתוח את הדלת. 'נו מהר, עוד פרודור אחד', והנה המקום: 'משרד הפנים אולם קבלת קהל'.

יום שני בשבוע, השעה אחת בצהריים במשרד הפנים בחיפה. "סבלנות", זו המילה הנשמעת בכל רגע בו מישהו אחר מתפרץ כשסבלנותו כבר פקעה. התור משום מה נראה רק כמתארך יותר ויותר.

באותו הזמן יושב בחדר מלמדים בת"ת 'תורת חיים' ברכסים, בהפסקת הצהריים, הרב מ', שצריך להסדיר ענין דחוף מאד במשרד הפנים, אך בראש סדרי העדיפויות עומדים ילדי החיידר ולימוד תורתם, וכל יתר סידורי החיים מוצאים את זמנם מעבר לשעות החיידר. וכעת, מצלצל הרב מ' לברר את שעות קבלת הקהל במשרד הפנים.

המענה הקולי אישר כי אכן, היום יום שני יש קבלת קהל עד השעה חמש. את החישוב עושה הרב מ. במהירות: נסיעה של כעשרים דקות, חיפוש חניה לפחות עשר דקות, כניסה לבנין המסובך והגדול, והגעה עד הפתח - חמש עד עשר דקות נוספות, וצריך להגיע לפחות עשר דקות לפני שעת הסגירה, כדי שלא להישאר בחוץ. אם כן, אין ברירה, ואני אאלץ לצאת מהחיידר בשעה ארבע, שזה אומר - ארבעים דקות לפני סיום השיעור האחרון, כך חשב.

ענת תוגה כיסתה את פניו כשחשב לעצמו: האם ארבעים דקות הפסד של לימוד התורה עם תינוקות של בית רבן, שווים את הענין הדחוף אותו אני צריך לסדר? בצעד נמרץ קם ופנה לחדר המנהל. "תשועה ברוב יועץ", אל תקרא "ברוב" אל "ברב", אלך ואתיעץ עם המנהל.

כשהבין המנהל את עוצמתן של דקות יקרות של תורתם של תינוקות של בית רבן, חשב על הענין ותוך כדי מחשבה החל לנבור בניירותיו, תוך שהוא שולף מסמך, מעיין בו, וקופץ בשמחה: "הנה, כתוב כאן בפירוש: 'שעות קבלת קהל ימי שני עד השעה חמש וחצי'". המנהל קם בזריזות, צילם את המסמך, ונתן

הפקיד מעיין במסמכים ומבקש מהרב מ' להמתין רגע. הוא נבלע בדלת ממנה יצא ומותיר את מ' תוהה ונבוך... לאחר חמש דקות חזר הפקיד עם ערימת הניירות, מכון את מ' במילוי הטפסים במדויק, מה לצרף ואיך, לוקח שוב את הטפסים, ונעלם בלי לומר מילה...

הפעם הרב מ' כבר מתחיל למלמל 'מזמור לתודה'. עודו עומד ומתפלל, יוצא אליו הפקיד עם תיקיה מסודרת וסגורה, ומפטיר לעברו: "הכל כאן חתום ומוכן!!! רק שתדע, שלמעלה באולם קבלת קהל יושבים עדיין אלו שנכנסו בשעה שתיים, ואינני יודע בכלל אם יטופלו היום!" - אמר ונעלם לו בדלת האחורית.

'רק שתדע, שלמעלה יש אולם מיוחד לקבלת קהל עם שעות פתיחה מיוחדות ללומדי התורה, ובפרט למלמדי תינוקות של בית רבן' - קרא אחריו הרב מ' ונעלם אף הוא מעבר לפרוזדור הארוך... (גיליון 'לקראת שבת' וישב תשע"ו מתוך 'האמנתי ואספרה' באדיבות המחבר שליט"א)

השעה חמש ודקה והדלת סגורה! עשרות האנשים שעומדים כמוהו לפני הדלת הסגורה מנפנפים לשומר עם מסמכים שונים בהם מופיעה בפירוש השעה חמש וחצי כשעת הסגירה, אך השומר חמור הסבר עונה שוב ושוב בקולו המתכת: "כאן יש שלט סגור חמש, כולם הולך בבית, דלת כבר סגור, יש באים מחר".

לבו של הרב מ' צנח בקרבו. "עזרי מעם השם עושה שמים וארץ", איתך אני יכול לדבר, מתפלל הרב מ' להשי"ת, אנא הושיעה נא עשה למען תינוקות של בית רבן... וכך הוא פוסע לאטו לעבר היציאה.

ממש לפני שהוא יוצא מהפרוזדור הארוך, רואה הרב מ' עובד מהמשרד יוצא מדלת אחורית וניגש לתיבת ה'אל-תור' להוציא את המעטפות שהצטברו שם במשך היום. במחשבה של 'מה אפשר להפסיד', ניגש אליו הרב מ' ומראה לו את המסמכים בשאלה כיצד ניתן למלא אותם והאם אפשר לצרף אותם לערימה שלו...

סגולות וישועות

"שאף אחד לא יידע" - העצה של מרן הגראי"ל שטיינמן זי"ע להצלחה בעסקים

אבל כשהישועה הגיעה, התברר שהיא רק הבונוס לפרס הגדול באמת

מבקש עצה מרבנו כיצד יזכה להמשיך לתת כאלו נתינות. לאחר מחשבה אמר לי רבנו - שאף אחד לא ידע שהוא נתן... שאל אותו יהודי האם גם שאשתו לא תדע, ואמר רבנו שאם זה שייך מבחינת המציאות, עדיף כך. ומאז, בכל שנה נותן אותו יהודי סכום גדול מאוד בלי ידיעת אף אחד.

לימים סיפרתי על עצתו של מרן זי"ע לעוד גבירים, ואף הם אימצו הנהגה זו, וכך דבריו של רבנו עושים פירות, וישנה קבוצה של גבירים שלאור הוראת רבנו הנ"ל מחזיקים אברכים בכולל בתנאי שאף אחד לא יידע, ועד כדי כך, שגם כאשר היתה הכנסת ס"ת בכולל לא הסכימו לבוא, כדי שח"ו לא ידעו על כך.

(ע"פ גיליון 'דחזיתיה' מס' 24)

שח ראש כולל נכבד: היה יהודי שהתעסק קצת בביזנעס בצורה לא מסודרת, ונתן לי התחייבות להחזיק אברך או שנים, אך לא היה זה באופן קבוע, כי לפעמים היה לו לתת ולפעמים לא. פעם אחת ישבתי איתו לשיחה רצינית על כך, ולבו התחמם והוא חתם שותפות עם מרן הגראי"ל שטיינמן זי"ע"א. היה זה באדר תשע"ז, כשרבנו כבר היה בשארית כחותיו וחתם בקושי עצום עמו על השותפות.

והנה בערב תשעה באב קורא לי הגביר ונותן לי צ'ק על סכום גדול מאוד, שמעולם לא נתן בצ'ק, ואומר לי בהתרגשות שמאז החתימה ראה ברכה בעמלו עד שזכה לתת סכום כזה, אבל הוא

להתחיל את היום ברגל ימין

חוויה רוחנית מדי יום אצלך במייל

הלכה, סיפורים, רעיונות, ווארטים ועוד... אקטואלי ומרתק הצטרפו בחינם לאלפי מנויים, שלחו מייל לכתובת:

dirshu@dirshu.co.il

הפורתח
בכל יום..

המייל היומי של 'דרשו'.

נדרים דף מה

היכן נרמז בתורה על טבעם של אנשי הגליל?

אנשי גליל קנטרנין היו, והיו נודרין הנאה זה מזה, עמדו אבותיהם וכתבו חלקיהן לנשיא

ארצות: יהודה, גליל ועבר הירדן. ומצינו בגמרא (נדרים מז). שאנשי הגליל היו קנטרנים וכעסנים והיו נודרים הנאה זה מזה, ולכן אבותיהם היו נותנים את נכסיהם לנשיא, כדי שאם בניהם ידרו הנאה זה מזה לא יועיל להם, שכן הכל שייך לנשיא.

ומאחר והפסוקים כאן מדברים רק על הארצות שבתוך ארץ ישראל - יהודה וגליל [ולא על עבר הירדן], והרי בחבל יהודה נחלו השבטים יהודה, שמעון ובנימין, לכן אצלם לא נאמר "נשיא", שכן אדמות הנחלה לא היו שייכות לנשיאים, אלא לכלל התושבים. אך שאר השבטים - שנחלו בגליל, אצלם נאמר "נשיא", הואיל והאדמות היו שייכות לנשיאים עצמם.

(גליון קבלת שבת - מתוקים מדבש)

בסוף חומש במדבר פרשת מסעי מזכירה התורה (לד, יט-כב) את שמות הנשיאים "וְאֵלֶּה שְׁמוֹת הָאֲנָשִׁים לְמִטַּה יְהוּדָה כָּלֵב בֶּן יִפְנֶה. וְלַמִּטָּה בְּנֵי שְׁמֹוֶאל בֶּן עֲמִיהוּד. לְמִטַּה בְּנִימִן אֶלִיָּדָד בֶּן כְּסֹלוֹן. וְלַמִּטָּה בְּנֵי דָן נְשִׂיא".

בשמות נשיאי השבטים הנאמרים כאן, יש שני דברים הנצרכים ביאור: א. מדוע לא נכתבו הנשיאים בסדר מסוים - כסדר תולדותם, או כסדר חנייתם? ב. מדוע בשלושת הנשיאים שנכתבו ראשונים - יהודה, שמעון ובנימין, לא נאמר אצלם התואר "נשיא", ואילו אצל שאר הנשיאים שנאמרו לאחר מכן - נכתב "ולמטה בני דן נשיא בוקי בן יגלי", וכן כולם? אך הנה ידוע (פסחים נב: ועוד) שארץ ישראל נחלקה לשלוש

* תוכנית יומית מענייני דיומא

בהגשת הרב אברהם פוקס

* מידע כולל לנבחני דרשו על מועדי

המבחנים מסלולי הלימוד ועוד

* שיעורים על הדף היומי

הירושלמי בעברית ובאידיש

* שיעורי משנה ברורה לפי

סדר דף היומי בהלכה

* שיעורים על הדף היומי ועל כל

הש"ס ממבחר מגידי השיעורים

* שיעורים מבוארים בעיון לביאורי

תוס' על פי סדר הדף היומי

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' *4992 או 077-2222-666

האם מותר לומר דברי קדושה בסמוך לאדם בלתי מכוסה?

לראות את הערוה, או אם האומר הוא עיוור, רחמנא ליצלן - רשאי לומר דברי קדושה. אולם, לדעת אחרונים רבים, אם יש למולו ערוה בלתי מכוסה - אף אם הוא עצמו אינו רואה אותה, אסור לומר דברי קדושה; ולכן, עליו להסב את פניו וכל גופו, באופן שהערוה תהיה לצדו ולא למולו, ואז מותר באמירת דברי קדושה גם אם הערוה סמוכה אליו. וכן ההלכה למעשה.

[שו"ע עה, ו, ומשנ"ב כט-ל]

באילו אופנים מתירה עצימת עינים אמירת דברי קדושה?

ולכל הדעות, אם מחיצה מפסיקה ביניהם, אף אם הערוה נראית בעדה - כגון שרואה אותה מבעד לחלון זכוכית - די בעצימת עיניים וכל האמור הוא רק בנוגע לערוה ממש, שאיסורה מדאורייתא, אבל ב'טפח באשה' ושיער של אשה נשואה, שאינם נחשבים כערוה אלא מדרבנן - לכל הדעות מועילה עצימת עיניים כדי להתיר אמירת דברי קדושה למולם.

[משנ"ב עה, ה ויכט; בו"מ דרשו, 50]

כפי שלמדנו, אסור לאדם לומר דברי קדושה כאשר יש למולו ערוה בלתי מכוסה. מקור דין זה הוא מן הכתוב: "וְלֹא יֵרָאֶה בְּךָ עֵרוֹת דְּבָר", דהיינו, שלא תראה הערוה בשעת 'דְּבָר' - דיבור בדברי קדושה.

לדעת השולחן ערוך, כוונת האיסור היא, שהאומר עצמו לא יראה את הערוה; ולכן, אם יש ערוה למולו, ומסב את פניו לכיוון אחר, או שעוצם את עיניו, או שהמקום חשוך לחלוטין ולא ניתן

כאמור לעיל, להלכה ולמעשה, עצימת עינים אינה מתירה אמירת דברי קדושה מול ערוה בלתי מכוסה. ונחלקו הפוסקים בנוגע לכיסוי העיניים בבגד, וכדומה, אם הוא מתיר את אמירת דברי הקדושה למול הערוה.

ובמקרה שהערוה נמצאת בחדר אחר, או ברחוב, והאדם עומד למוֹלָה ויכול לראותה מבעד לדלת או לחלון - יש אומרים, שעצימת עיניים מתירה את אמירת דברי הקדושה; ויש חולקים.

כללי היסוד לנקיון המקום בעת אמירת דברי קדושה

אליהם - לכל הדעות נדרשת הרחקה כמלוא עיניו. ואם נודף מהצואה ריח רע - נדרשת הרחקה של ארבע אמות מהנקודה בה כלה הריח. אולם, אם הצואה מכוסה - גם אם הכיסוי שקוף - מותר לומר דברי קדושה בסמוך לה; ואם נודף ריח רע מבעד לכיסוי - ספק אם די ביציאה מאיזור הריח, או שנדרשת הרחקה של ארבע אמות מהריח.

[משנ"ב עה, א-ג ויח; וראה בו"מ דרשו, 12]

בנוגע למחשבה בדברי קדושה - ראה משנ"ב עט, ג]

נאמר בתורה: "וְהָיָה מִחֲנִיף קְדוֹשׁ", ופירשו חכמינו ז"ל, שאסור לאדם לומר דברי קדושה: ברכות, תפילה או דברי תורה, כאשר נמצאת צוּאָה בטווח של ארבע אמות (1.92-2.31 מטרים, לשיטות השונות) ממנו, או שנמצאת למולו 'כמלוא עיניו', כלומר, בטווח ראייתו.

ואם הצואה אינה נמצאת ממש למולו, אלא בצדדים שלפניו - נחלקו הפוסקים אם די בהרחקה של ארבע אמות, או שנדרשת הרחקה כמלוא עיניו; ובצדדים שיכול לראותם ללא הסבת פניו

* אסור לאיש לשמוע קול זמר של אשת איש, וכן של שאר נשים האסורות לו. ומותר לשמוע קול זמר של אמו, אחותו, אשתו ובתו, וכן של ילדה שגילה פחות מאחת עשרה; ויש אומרים, שגם באחותו ובבתו יש להחמיר מעבר לגיל זה.

* קול זמר של אשה הנשמע בהקלטה - יש להחמיר ולהחשיבו כקול אשה ממש; וכל שכן קול זמר הנשמע באמצעות גלי הרדיו, או באמצעות מיקרופון, שהשמיעה היא בשעת השירה.

* בשעת אמירת דברי קדושה, אסור לאיש לשמוע קול זמר של אשה, דהיינו, אף קול של אשה שבדרך כלל מותר לו לשמועו.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

האם נשים חייבות לברך מאה ברכות בכל יום?

כחלק ממנין הברכות של שבת, או של יום ראשון. ובדומה לכך, נחלקו לענין הנוהגים להתפלל ערבית מבעוד יום - אם ברכותיה נחשבות כחלק ממנין הברכות של היום שבו מתפללים, או של היום שלאחריו. ב. בנוגע לנשים - אם אף הן חייבות במאה ברכות. ג. בנוגע לאדם שמסיבה כלשהי אינו יכול לברך מאה ברכות - אם יש מעלה בכך שירבה בברכות כפי יכולתו.

[שו"ע מו, ג, ומשנ"ב יד; בו"מ דרשו, 11, 13, 15 ו'16]

בזמן דוד המלך עליו השלום, היתה תקופה שבה מתו בכל יום מאה אנשים מישראל, ותיקן דוד המלך עליו השלום שיברכו ישראל בכל יום מאה ברכות, והמגפה נעצרה. ואמרו חכמינו ז"ל, שתקנה זו חובה היא על כל איש ישראל לדורות. ואת מנין מאה הברכות, מונים לכל יום מתחילת הלילה שלפניו.

ונחלקו פוסקי זמננו בכמה מחלוקות בענין זה: א. לענין המסיים סעודה שלישית במוצאי שבת - אם ברכת המזון שלאחריה נחשבת

הלוח היומי

י"ח בכסלו | רבי לוי יצחק הלוי ב"ר פנחס דוד הורביץ זצ"ל, האדמו"ר מבוסטון

ביום זה בשנת תש"ב, החלו הנאצים הארורים ימ"ש, להפעיל מחנות השמדה שבו נהרגו ונשרפו רבבות יהודים הי"ד, וביום זה הופעל לראשונה המחנה הנורא בסמוך לכפר חלמנו שבפולין.

יארצייט:

ד' אלפים תתקצ"ח: רבי אברהם החסיד בן הרמב"ם זצ"ל, בעל המספיק לעובדי ה', מלחמות ה', ברכת אברהם ועוד. תצ"א: רבי אריה לייב ב"ר יוסף דרשן הי"ד, מפוזנא.

תקע"ב: רבי ברוך ב"ר יחיאל מיכל אשכנזי זצ"ל, האדמו"ר ממעז'בוז' וטולצ'ין, נכד הבעש"ט ובעל בוצינא דנהורא. תרכ"ב: רבי יקותיאל שמואל שמעלקא ב"ר משה לייב זצ"ל, מסאסוב.

תר"מ: רבי דוד ב"ר משה בן שמעון זצ"ל, הרדב"ש, המכונה צוף דב"ש, בעל שערי צדק, ומצור דבש ועוד.

תרצ"ז: רבי חיים צבי ב"ר יעקב עהרנרייך זצ"ל, אב"ד ור"י בעיר מאד-הונגריה, בעל קצה המטה.

תשנ"ט: רבי אליעזר זאב ב"ר יצחק רוזנבוים זצ"ל, מראחוב.

תש"ע: רבי לוי יצחק הלוי ב"ר פנחס דוד הורביץ זצ"ל, האדמו"ר מבוסטון.

יארצייט הרה"ק רבי ברוך ב"ר יחיאל מיכל ממז'יבוז' - בעל ה"בוצינא דנהורא"

אכילת אנשים כאכילת נבלות...

הרה"ק רבי ברוך ממז'יבוז' זי"ע אמר פעם: יש אדם כשאוכל פרי ויש חשש שאולי יש בתוכו תולעת, אזי תיכף זורק את הפרי כדי שלא יכשל באיסור אכילת תולעים, אבל אם יכעס על איזה איש מיד רודף אותו בכל מיני רדיפות בגוף ובנפש וממש בולע אותו... (בוצינא דנהורא - טהרת המידות לד')

נזהר בכל עניין של בין אדם לחברו שלא לגרום צער ונזק לאחרים, שאלו הם איסורים דאורייתא כאכילת נבלות וכדו'

לפתוח את היום בטוב...

הצטרף אלינו וקבל את המייל היומי של 'דרשו'
'הפותח בכל יום' לתיבת המייל שלך

ככה מתחילים יום טוב במיוחד

סיפורים • חיזוקים • הלכה יומית • כתבות וראיונות • פרשת שבוע

להצטרפות נא שלחו מייל לכתובת

dirshu@dirshu.co.il

לתשומת לבכם: התמונות המוצגות כאן יש עליהם זכויות יוצרים ואין להשתמש בכל שימוש שהוא ללא היתר בכתב

העלון מופץ לזיכוי הרבים, אנא הימנעו מקריאה בשעת התפילה וקריאת התורה

דרשו | רח' הקבלן 45 ירושלים | 02-5609000 | לשאלות ופניות בכל נושא: dirshu@dirshu.co.il